

Openbaar Ministerie

College van procureurs-generaal

Voorzitter

Postadres: Postbus 20305, 2500 EH Den Haag.

Aan de Minister van Justitie
De heer dr. E.M.H. Hirsch Ballin
Postbus 20301
2500 EH 'S-GRAVENHAGE

Bezoekadres:
Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
Telefoon +31 70 33 99 600
Telefax +31 70 33 99 851

Onderdeel
Contactpersoon
Doorkiesnummer(s)
Datum
Ons kenmerk
Bijlage(n)
Onderwerp

Organisatie ontwikkeling & Informatiemanagement
E.J.F. van der Steege
070 3399639
30 juli 2009
PaG/O&I/13989
1, Grafische weergave opschalingsvarianten
Herziening gerechtelijke kaart

Bij beantwoording de
datum en ons kenmerk
vermelden. Wilt u slechts
één zaak in uw brief
behandelen.

Geachte heer Hirsch Ballin,

Onlangs heeft u het College van procureurs-generaal (College) verzocht om een advies aangaande de herziening van de gerechtelijk kaart. Het College voldoet hierbij graag aan dit verzoek.

In de afgelopen periode is er intensief gediscussieerd over de herziening van de gerechtelijke kaart, waarbij het zwaartepunt van de discussie op de vestigingsplaatsen van de rechtspraak is komen te liggen. Voor het Openbaar Ministerie (OM) zijn, naast de plaatsen van vestiging, vooral de ontwikkeling op het terrein van de bovenregionale samenwerking bij de politie, alsmede de regionale opschaling van belang.

Het OM heeft in het kader van de herziening van de gerechtelijke kaart reeds eerder advies¹ uitgebracht. In dit advies zijn de uitgangspunten van het College rondom het vraagstuk van de herziening van de gerechtelijke kaart weergegeven. Volledigheidshalve herhaal ik die hier nogmaals kort.

Het OM is einde 2004 gestart met de opschalingsbeweging vanuit grotendeels dezelfde geconstateerde knelpunten, als welke de aanleiding vormen voor de herziening van de gerechtelijke kaart. De noodzaak tot specialisatie, vermindering van de kwetsbaarheid van die schaarse specialismen, noodzaak tot volumevergroting en vergroting van de

¹ 24 juli 2008 (PaG/O&I/12910)

efficiency.

De twee leidende gedachten over de gewenste inrichting van de werkprocessen en organisatie van het OM zijn allereerst de verwachting dat de prestaties van het OM als geheel worden verhoogd door een nadrukkelijker onderscheid te maken tussen de behandeling van zaken die maatwerk vereisen en standaardzaken. Daarnaast is aangegeven dat het OM beter kan presteren door de kwetsbaarheid van de kleinere parketten te verminderen door schaalvergroting.

Deze schaalvergroting heeft geleid tot het creëren van 11 regionale samenwerkingsverbanden op arrondissementaal niveau. Deze regionale indeling is voor het College het uitgangspunt bij de herziening van de gerechtelijke kaart. Daarbij streeft het College naar een gerechtelijke kaart die congruentie vertoont op, geografisch, bestuurlijk en inhoudelijk gebied.

Het College hecht er aan te benadrukken dat de schaalvergroting voor het OM geen eigenstandige beweging is, maar de resultante van een zorgvuldige herijking van de processen binnen het OM teneinde de genoemde doelstellingen te realiseren.

Vanuit bovengenoemde optiek stelt het College zich de volgende opschaling voor:

- Groningen-Leeuwarden-Assen;
- Zwolle-Almelo;
- Arnhem-Zutphen;
- Den Bosch;
- Maastricht-Roermond;
- Breda-Middelburg;
- Rotterdam-Dordrecht;
- Den Haag;
- Utrecht-Lelystad (inclusief de politieregio Gooi-en Vechtstreek);
- Amsterdam;
- Haarlem-Alkmaar.

Het College heeft kennis genomen van het advies van de Raad voor de rechtspraak (Raad) van 13 juli jl., waarin de Raad aangeeft een regio-indeling voor te staan die voor een groot deel overeenkomt met de regio-indeling die het OM sinds enkele jaren intern hanteert.

Geconstateerd wordt dat er een verschil van opvatting is aangaande de positionering van het huidige arrondissement Zutphen. Het OM kent een regio Arnhem — Zutphen, terwijl de Raad een regio Zwolle, Almelo, Zutphen voorstaat, waarbij Arnhem een zelfstandige regio vormt.

Het voorstel van de Raad vindt geen basis in de uitgangspunten, zoals het OM die hanteert bij de regionalisering. Het College houdt derhalve vast aan een regio van Arnhem met Zutphen. Voor het OM telt eveneens zwaar dat de OM regio Arnhem — Zutphen binnen het OM tot de voorhoede behoort voor wat betreft het vertalen van de samenwerking in een gemeenschappelijk organisatorisch verband.

Indien er niet voor gekozen wordt om een regio Arnhem-Zutphen in te richten, geeft het College er sterk de voorkeur aan om de twee regio's samen te voegen tot één regio Oost-Nederland, met daarin Arnhem, Zwolle, Zutphen en Almelo. Deze beweging sluit aan op de discussie aangaande de bovenregionale samenwerking bij de politie, als voorgesteld door de Commissie De Graaf. In deze variant komt het aantal regio's dan op 10.

Als mogelijk alternatief voor het opschalen van regio's langs laatstgenoemde lijn, is het opnemen van een mogelijkheid voor het OM in de Wet op de rechtelijke organisatie, waarmee het College de bevoegdheid krijgt om voor de eigen organisatie, parketten in organisatorische zin samen te kunnen voegen. Hiermee ontstaat voor het OM de mogelijkheid om, ook in de toekomst, in te spelen op veranderingen in het politiebestedel, zonder directe gevolgen voor de arrondissementale samenstelling.

Topstructuur

Een geografische opschaling van regio's is reden om de topstructuur binnen de OM-regio's verder vorm te geven. Reeds eerder heeft het College het standpunt ingenomen dat er per politieregio een Hoofdofficier van Justitie blijft. Dit betekent dat er per regio meerdere hoofdofficieren kunnen zijn. De hoofdofficier behoudt zijn relatie en verantwoordelijkheid in de richting van politie en bestuur. De hoofdofficieren in een regio vormen, tezamen met de directeur bedrijfsvoering, het regionaal managementteam (MT). De voorzitter van het regionaal MT, de regio-hoofdofficier, is hierbij eindverantwoordelijk in de richting van het College van procureurs-generaal.

Het College zal naar aanleiding van de gekozen opschalingsstructuur nadere voorstellen voor de topstructuur en bijbehorende functiebenaming uitwerken, waarbij vanzelfsprekend ook overleg met de NVVR plaatsvindt.

Vestigingsplaatsen

In uw brief van 9 april 2009 geeft u als uitgangspunt aan dat er vestigingsplaatsen van de rechtspraak zijn in de 10 grootste gemeenten in Nederland en de provinciehoofdsteden. Dit criterium leidt in uw brief tot 17 (hoofd)vestigingsplaatsen.

Het College onderkent en benadrukt het belang om strafzaken in de 10 grootste gemeenten in Nederland te kunnen behandelen. Het is voor het College dan ook een logische ontwikkeling om Eindhoven en Almere aan te wijzen als (hoofd)vestigingsplaats voor de rechtspraak.

Het College stelt zich daarbij op het standpunt dat het OM adequaat vertegenwoordigd is op de (hoofd)vestigingsplaatsen van de rechtspraak. De discussie over de (hoofd)vestigingsplaatsen van de rechtspraak hoeft naar inzicht van het College beperkt invloed te hebben op de vestigingsplaatsen van het OM. Indien er gekozen wordt voor een wijziging ten opzichte van de huidige vestigingsplaatsen adviseert het College u, vanuit vooral financieel oogpunt, te kiezen voor een groeimodel naar de nieuwe situatie.

Tweede Lijn

Voor wat betreft de Tweede lijnsorganisatie ondersteunt het College de lijn, zoals aangegeven door de Raad voor de rechtspraak, waarbij het aantal ressorten teruggebracht wordt van vijf naar vier.

Vanuit dezelfde argumenten als waarvoor is gekozen bij de regionalisering in de eerste lijn, zoals de noodzaak van specialisatie, het verminderen van de kwetsbaarheid van die specialisatie, het vergroten van het volume en het verbeteren van de efficiency, werken de vijf ressortsparketten nu reeds in sterke mate samen in een landelijk ressortelijke organisatie met één managementteam. Vanuit dit oogpunt verzoekt het College u een voorziening in de Wet op de Rechterlijke Organisatie te treffen waarbij, er voor het College de mogelijkheid ontstaat om ressorten voor het OM organisatorisch samen te voegen. Hierbij zal er per ressort voorzien worden in een Hoofd Advocaat-generaal.

Voor wat betreft de topstructuur zal er voor de tweede lijn aansluiting gezocht worden bij de benamingen uit de eerste lijnsorganisatie.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en ben vanzelfsprekend bereid om op bovengeschetst beeld een nadere toelichting te geven.

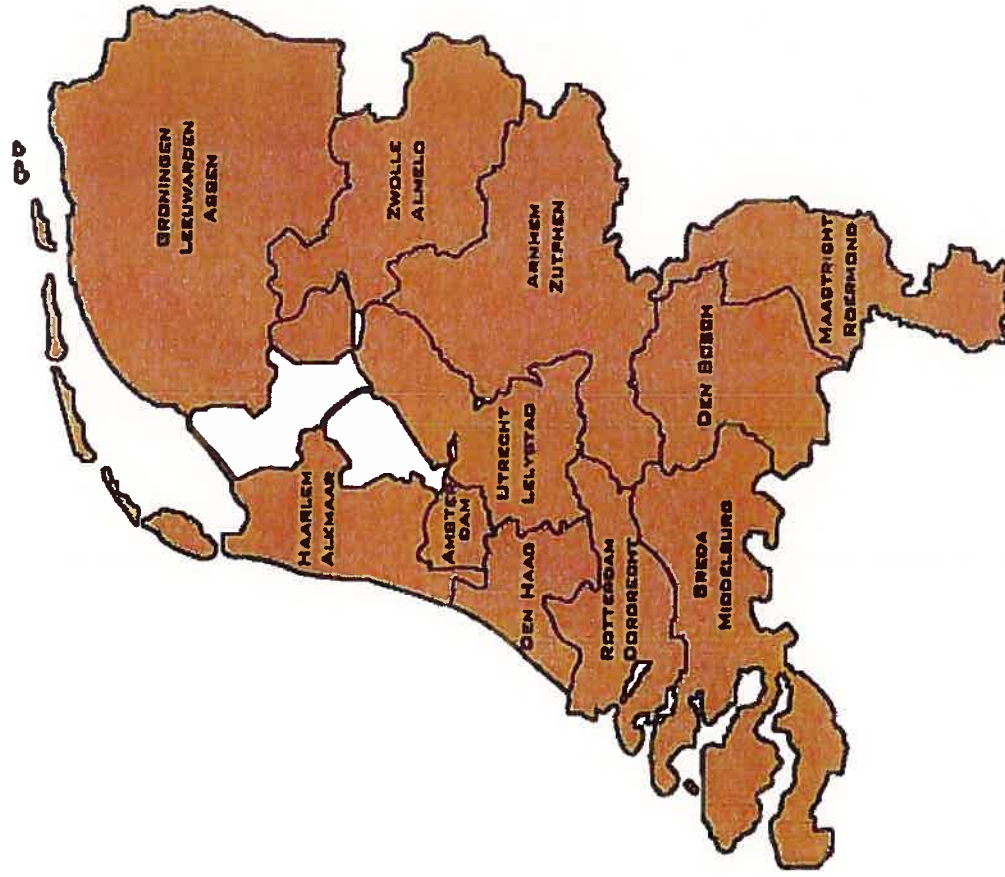
Hoogachtend,

Het College van procureurs-generaal,

H.N. Brouwer

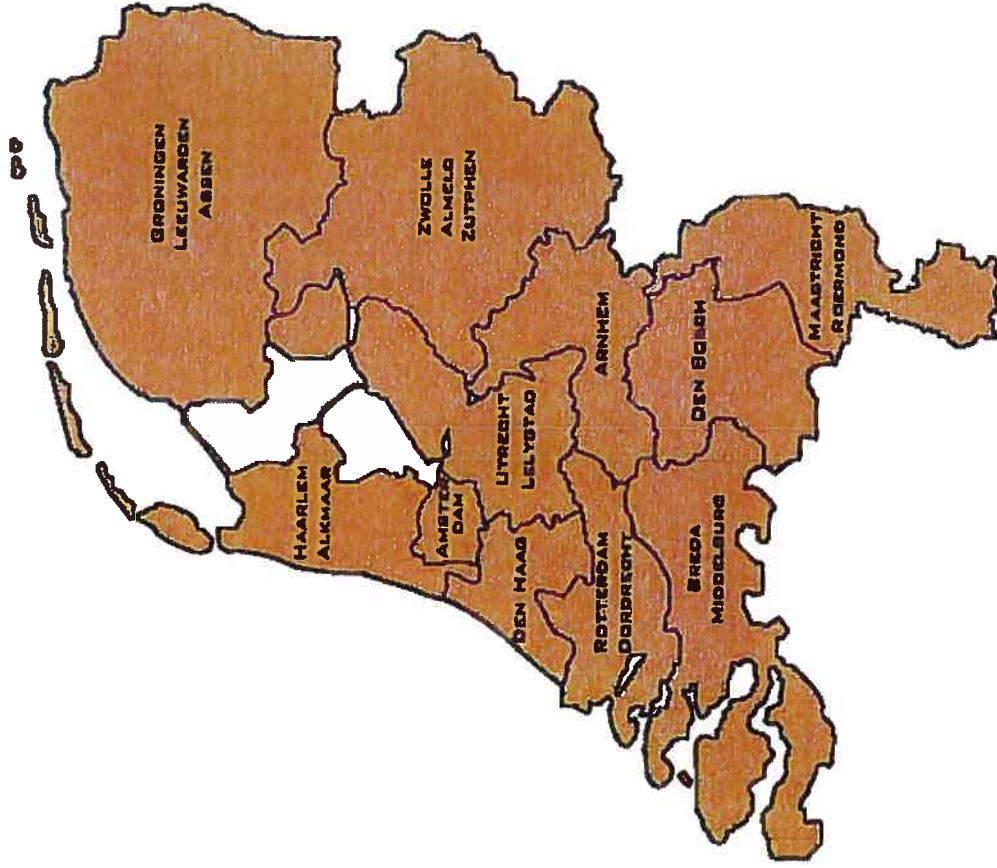
A. Voorstel OM

- conform huidige regio-indeling OM (sinds 2004)

B. Voorstel Rechtspraak:

- regio Zwolle, Almelo en Zutphen
- Arnhem: eigen regio

C. Alternatief voorstel OM:

- één regio Zwolle, Arnhem, Almelo en Zutphen

